

A TANTÁRGY ADATLAPJA

IRODALOMELMÉLET

Egyetemi tanév: 2026 – 2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	KÖZÖS TÖRZS
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	IRODALOMELMÉLET (magyar nyelven)			A tantárgy kódja	LLM2007
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. habil. Berszán István egyetemi tanár				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Kádár Gergő, Drd. Kovács Péter Zoltán, Drd. Szabó Attila				
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórásszáma					56
3.8. A félév összórásszáma					98
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.1. tantervi	-
4.2. kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, alkalmmilag vetítő, laptop, hangszórók
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	szemináriumi terem, vetítő, laptop, hangszórók

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP2	Alkalmazza a kulturális és művészeti kifejezésformák sokféleségét.
CP3	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteket.
CP22	Naprakészen tartja szakmai ismereteit.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Alkalmazza a tudományos módszereket.
CT3	Információforrásokat használ.

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

CP2, CP3 CP11, CP12, CP15, CP21, C24, CP25, CT1, CT2, CT3, CT5, CT6, CT8	1. A hallgató felismeri, megérti, leírja, magyarázza, összefoglalja és szintetizálja az irodalomtudományi, irodalomelméleti ismereteket. (1)	1. A hallgató a megszerzett ismeretek alapján szövegeket értelmez, illetve leíró, érvelő vagy kritikai elemzéseket dolgoz ki. A hallgató összefüggéseket teremt a tanult diszciplínák között, hogy kialakítsa a szakterület integrált modelljét. (1)
CP3, CP12, CP18, CP24, CT1, CT3, CT5, CT6, CT8	2. A hallgató felismeri, megérti, meghatározza és elmagyarázza a szakterület kulcsfogalmait és terminológiáját. Ismeri és magabiztosan használja a szaknyelvet, valamint a tudományos szövegalkotás szabályait. (4))	2. A hallgató fejleszt kritikai gondolkodását és igényesen használja a szaknyelvet írott és szóbeli diskurzusban. (4)
CP2, CP3, CP12, CP24, CT1, CT3, CT4, CT5, CT6	3. A hallgató összefüggéseket teremt a magyar irodalom, a világirodalom, valamint az irodalmi irányzatok között; kritikai és komparatív vizsgálatokat végez. (9)	3. A hallgató különböző irodalmi műnemekhez és műfajokhoz tartozó szövegeket értelmez és elemmez. (9)
CT2, CT3, CT6, CT7, CT8	4. A hallgató jártas a digitális források és az információs technológiák használatában, érti és betartja azok elérésének és felhasználásának etikai szabályait. (11)	4. A hallgató megfelelően tájékozódik a digitális környezetben, értékeli annak minőségét, etikusan és biztonságosan használja fel, valamint megfelelően hivatkozik a forrásokra. (11)

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri az irodalomtudomány kialakulása óta megképződő erőteljes paradigmákat a pozitivizmustól napjainkig.
2. A hallgató érti az irodalomelméleti irányzatok által bevezetett fogalmakat.
3. A hallgató ismeri az elméletekre alapozott olvasási technikákat.
4. A hallgató érti az elméleti irányzatok kontextusait és egymáshoz való viszonyukat
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes elméleti szövegek olvasására és értelmezésére.
2. A hallgató képes alkalmazni a tanulmányozott irodalomelméleti irányzatok fogalmait és olvasási technikáit.
3. A hallgató képes kritikai kérdések felvetésére a javasolt elméletekkel kapcsolatosan.
4. A hallgató felkészült további irodalomtudományi diszciplínák tanulmányozására (magyar- és világirodalomtörténet).

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
-------------	----------------------	---------------------------

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

1. Irodalom és tudomány. A tudományos paradigma (Thomas Kuhn) és a diskurzus (Michel Foucault) koncepciója. Az idővetület koncepciója (Berszán I.)	Problémafelvetés és az irodalomolvasó hallgatók problémaérzékenységének felkeltése	
2. Eredetkontextus és műközpontúság a strukturalizmus előtti irodalomtudományi diskurzusokban.		
3. A forma rendszerszerűségének strukturalista elve. A forma realitásának strukturalista elve. A forma globalitásának strukturalista elve. Intencionalitás és rétegelmélet (Roman Ingarden). A mű jelszerűsége (Mukarovsky) és összetevői. Olvasat: Nemes Nagy Ágnes: <i>Az alvó lovasok</i>	Fogalomtisztázó magyarázat, illetve a fogalmak, elméleti koncepciók demonstratív olvasástechnikai alkalmazása. A hallgatóknak menet közben ellenőrizniük kell a tanári olvasat megfelelését a demonstrált irodalomtudományi beszédmódnak, illetve az olvasott irodalmi szövegnek.	
4. Paradigmatikus és szintagmatikus szerveződés a nyelvi működésben (Jakobson). A jakobsoni poétikai funkció. A kifejezés és a tartalom síkja Roland Barthes szemiológiai rendszerében – a konnotatív nyelv. Olvasat: Jorge Luis Borges: <i>Két király és két útvész</i>		
5-6. Klasszikus és posztmodern hermeneutika különbsége. Az analógia és a formális logika viszonya Ricoeur felfogásában. A hit és a gyanú hermeneutikája (Paul Ricoeur). Gadamer játékelméletének alaptézisei. A megértés előzetesség-struktúrája. A hatástörténeti tudat fogalma. A hermeneutikai szituáció és a horizont viszonya. Gadamer hagyomány-konceptiójának foucault-i kritikája. Olvasat: Kun Árpád: <i>A csőszök</i>		
7-8. A jelenlét metafizikájának dekonstruálása (Jacques Derrida). A totalitásba vetett strukturalista bizalom megengatása. A középponttal rendelkező struktúra kritikája. Dekonstruktív retoricitás (Paul de Man). Olvasat:		

William Blake: <i>A tigris</i> (ford. Szabó Lőrinc)		
9-10. Antropológia és kultúratudományok (Clifford Geertz, Walter Haug, Stephen Greenblatt). Olvasat: Orevecz Imre: <i>Halászóember</i> ; Albert s Gergé animációi (Ra Stúdió)		
11. Társadalomtörténet (Pierre Bourdieu).		
12-13. Az irodalom médiaelméleti megközelítésben (Werner Wolf). Olvasat: Intermediális formák topológiája: példák		
14. Irodalom és gyakorláskutatás (Berszán István) Olvasat: Terepkönyv-gyakorlatok		
Könyvészet 1. Bókay Antal, Vilcsek Béla (szerk.): <i>A modern irodalomtudomány kialakulása</i>. Osiris, Budapest 1998. (a szöveggyűjteményből irányzatonként két-két alapszöveg elolvasása közzetelvező. Lásd ajánlott szakirodalom) 2. Paul Ricoeur: <i>Struktúra és hermeneutika</i>. In Bókay Antal, Vilcsek Béla, Szamosi Gertrud, Sári László (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i>. Osiris, Budapest 2002. 3. Jaques Derrida: <i>A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diskurzusában</i>. In Bókay Antal, Vilcsek Béla, Szamosi Gertrud, Sári László (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i>. Osiris, Budapest 2002. 4. Stephen Greenblatt: <i>A társadalmi energia áramlása</i>. In szerk. Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrud – Sári László: <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i>. Osiris, Budapest 2002. 5. Pierre Bourdieu: <i>A megértés megértése. A tiszta esztétika történeti genézise</i>. In Bónus Tibor-Kelemen Pál-Molnár Gábor Tamás (szerk.): <i>Intézményesség és kulturális közvetítés</i>. Ráció, Budapest: Ráció, 2005. 6. Werner Wolf: <i>(Inter)mediality and the Study of Literature</i> 7. Berszán István: <i>Terepkönyv-gyakorlatok</i>. In Berszán István: <i>Gyakorláskutatás. Írások és mozgásterek</i>. Kalligram, Pozsony, 2013.		
8.2 Szeminárium/ Labor (Drd. Kádár Gergő)	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. alkalom: Ismerkedés. A szemináriumi tevékenység feltételeinek megbeszélése. Bevezetés: irodalomelmélet és olvasás.	Építő párbeszéd, közös olvasás, vita	Biztosítom a szakszövegekhez való hozzáférést a hallgatók számára.
2. alkalom: Az irodalom nyugtalanít: destabilizálja a középpontot Platón <i>Államából</i> a Harmadik könyvből: • Az Alvilág rettenetességeinek kiszínezésével ne riogassák a fiatalokat;		

• A fiatal örök ne nevéssenek fölöslegesen idétlenül; • Igazság és hazugság emberi viszonylatban; • Féktelenség és önmérséklet; illetve a Tizedik könyvből: • Visszatér a költészet kritikájára; • Mi az utánzás? Ideák, való dolgok, műalkotások és ezek alkotói: isten, kézműves, művész; • Homérosz és a tragédiaköltők kritikája: nem értenek ahhoz, amit ábrázolnak. Online elérhetőség: https://mek.oszk.hu/03600/03629/ (Ford. Jánosy István.)		
3. alkalom: Az irodalom elképzel: új világokat gondol el Olga Tokarczuk: Az érzékeny narrátor. In Uó: <i>Az érzékeny narrátor</i>, L'Harmattan, Budapest, 2024, 241–266. Ford. Hermann Péter.		
4. alkalom: Az irodalom felfed: láthatóvá teszi a láthatatlant Audre Lorde: Poetry is Not a Luxury. In Dipti Desai, Stephen Duncombe (szerk.): <i>The Activism of Art. A Decentered Anthology</i>, OR Books, New York, 2025, 71–74.		
5. alkalom: Az irodalom újraszervez: új értelmet ad a dolgoknak, és (újra) érzékelhetővé teszi a dolgokat Viktor Sklovszkij: Resurrecting the Word; Art as Device. In Alexandra Berlina (szerk.): <i>Viktor Shklovsky. A Reader</i>, Bloomsbury Academic, New York, 2016, 73–96. Ford. oroszról angolra Alexandra Berlina.		
6. alkalom: Az irodalom ellenáll: lázad a dolgok fennálló rendje ellen Hélène Cixous: A Medúza nevetése. Ford. Kádár Krisztina. Online elérhetőség: https://www.geocities.ws/noszol/Cixous/meduza.htm		

7. alkalom: Az irodalom tanít: megmutatja, miként olvassuk őt magát Toril Moi: The Adventure of Reading: Literature and Philosophy, Cavell and Beauvoir, <i>Literature & Theology</i> , 2011/2, 125–140.		
Könyvészet - Cixous, Hélène: <i>A Medúza nevetése</i>. Ford. Kádár Krisztina. Online elérhetőség: https://www.geocities.ws/noszol/Cixousmeduza.htm - Lorde, Audre: Poetry is Not a Luxury. In Dipti Desai, Stephen Duncombe (szerk.): <i>The Activism of Art. A Decentered Anthology</i>, OR Books, New York, 2025, 71–74. - Moi, Toril: The Adventure of Reading: Literature and Philosophy, Cavell and Beauvoir, <i>Literature & Theology</i>, 2011/2, 125–140. - Platón: <i>Állam</i>. - Sklovszkij, Viktor: Resurrecting the Word; Art as Device. In Alexandra Berlina (szerk.): <i>Viktor Shklovsky. A Reader</i>, Bloomsbury Academic, New York, 2016, 73–96. Ford. oroszról angolra Alexandra Berlina. - Tokarczuk, Olga: Az érzékeny narrátor. In Uő: <i>Az érzékeny narrátor</i>, L'Harmattan, Budapest, 2024, 241–266. Ford. Hermann Péter.		
8.2 Szeminárium/ Labor (Drd. Szabó Attila)	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Irodalomelméleti alfogalmak. Munkamódszer megbeszélése. Vitaindítók kiválasztása.	a szövegek együttozvasása és vitaindítókön való bemutatása, közös gondolkodás és megbeszélés	
2. Az engedelmes testek és az állat. Kontroll az emberrel és a természettel szemben. A szervezetség és a felügyelet viszonya. Kötelező: Mészöly Miklós: Magasiskola, In. Uő: Sólymok csillagvilága, Jelenkor, 2016. https://konyvtar.dia.hu/html/muvek/ME SZOLY/meszoly00263a/meszoly00311b/meszoly00311b.html Michel Foucault: Felügyelet és büntetés. Gondolat kiadó, Bp. 1990. (Az engedelmes testek c. fejezet)		
3. Posztmodernizmus és testpoétika A jelentésszóródás és a testre ráíródo jelek vizsgálata, a különböző kulturális hagyományok kereszteződése		

Kötelező: Nádas Péter: Minotaurus, In. Uő: Minotaurus, Jelenkor, 2018. <a href="https://konyvtar.dia.hu/html/muvek/NA
DAS/nadas00001a/nadas00010/nadas0
0010.html">https://konyvtar.dia.hu/html/muvek/NA DAS/nadas00001a/nadas00010/nadas0 0010.html Jean-Francois Lyotard: Mi a posztmodern?, In. Bókay, Vilcsek (szerk.): Im. Ajánlott: Bókay: Im., VII. fejezet.		
4. Dekonstrukció Elméleti szövegek olvasása, a genealógia és anyaság fogalmainak dekonstruktív vizsgálata Arundhati Roy regényében. Kötelező: Arundhati Roy: A felhőtlen boldogság minisztériuma, Helikon, 2017. (Hová mennek meghalni a vén madarak? Khvábghá c. fejezetek) Jaques Derrida: Ki az anya? In. Uő.: Ki az anya?, Jelenkor, 2005. Ajánlott: Jaques Derrida: Vendégszeretetgyűlölet, In. Uo.		
5. Metamodernizmus Kanonikus formák és szövegek metamodern átírása/átértékelése, irónia és személyes érintettség Kötelező: Röhrig Géza: Angyalvakond, Fedél Nélkül Könyvek, 2018. Luke Turner: Metamodernista kiáltvány, Helikon 2016/23. <a href="https://www.helikon.ro/bejegyzesek/me
tamodernista-kialtvany">https://www.helikon.ro/bejegyzesek/me tamodernista-kialtvany Ajánlott:		

Timotheus Vermeulen, Robin van den Akker: Notes on Metamodernism Journal of Aesthetics and Culture, 2010, Vol. 2.		
6. A fiziológiai fenséges és a tömeg. A technológia által közvetített fenséges miképpen hat az egyén és a tömeg agenciájára. Tarr Béla: Werckmeister harmóniák Vanessa L. RYAN, The Physiological Sublime: Burke's Critique of Reason, Journal of the History of Ideas, Vol. 62, No. 2 (Apr., 2001), pp. 265-279.		
7. Kollokvium		
Könyvészet - Bókay Antal – Vilcsek Béla (szerk.): A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény. Budapest, Osiris Kiadó, 1998. - Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrud Sári László (szerk.): A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Budapest, Osiris Kiadó, 2002. - Bókay Antal: Bevezetés az irodalomtudományba. Budapest, Osiris kiadó, 2006. https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_az_irodalomtudomanyba/adatok.html - Jean Francois Lytorad: Mi a posztmodern? In. Bókay Antal–Vilcsek Béla (szerk.): A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Osiris, Budapest, 2002. 13-19. - Susan S. Lanser: Egy feminista narratológia felé. In. Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrud Sári László (szerk.): A posztmodern irodalomtudomány kialakulása, Budapest, Osiris Kiadó, 2002. - Bruno Latour: Ágencia az antropocén korában, Prae 2017/1. - Jaques Derrida: Ki az anya? In. Uő.: Ki az anya?, Jelenkor, 2005. - Jaques Derrida: Vendégszeretetgyűlölet. In. Uo. - Timothy Morton: Being Ecological, Pelican Book, 2018. 87-91, 105-118 - Andreas Malm: A kombinált fejlődésről: a hibridizmus ellen. <i>Kellék, filozófiai folyóirat</i>, 66. Sz. (Környezeti válság és filozófia). - Martin Heidegger: Kérdés a technika nyomán. In J. A. Tillmann (szerk.): A későújkor józansága II. Göncöl, Budapest, 2004. Biddy Martin: Feminizmus, kritika, Foucault, in. Séllei Nóra (szerk.): A feminizmus találkozásai a (poszt)modernnel, Csokonai kiadó, 2006.		
8.2 Szeminárium/ Labor (Drd. Kovács Péter Zoltán)	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

1. Az irodalomelmélet korszakai. Alteritás, modernitás és posztmodern. A szemináriumon feldolgozandó művek: • A Minótauros mítosza • Jorge Louis Borges: <i>Aszterion háza</i> Online: https://baloghpet.com/2015/01/18/jorge-louis-borges-aszterion-haza/ • Bertóti Attila: <i>Ariadné fonala</i>, 2009 (rövidfilm) • Serestély Zsolt: <i>A láthatatlan istenek (olvasónapló)</i>. Online: https://revistaechinox.ro/2011/05/a-lathatatlan-istenek-olvasonaplo/	a szövegek együttozása és vitaindítókon való bemutatása, közös gondolkodás és megbeszélés	
2. Kora modern irodalomelméletek. Pozitivizmus és szellemtörténet. Kötelező szakirodalom: • Riedl Frigyes: <i>Arany János, II. Költészete / I. és II. (26-39. o.) fejezetek</i> • Szerb Antal: <i>Magyar irodalomtörténet</i>, Lectori salutem 1 (7-13. o.) és Arany János a) és b) (363-373. o.) fejezetek Kötelező szépirodalmi művek: • Petőfi Sándor: <i>A király esküje</i> • Arany János: <i>V. László</i> Magyarázó (választható) olvasmány: • Bókay: <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i>, III./3 (61-73. o.) és III./4 (73-78. o.) fejezetek		
3. Modern irodalomelméletek 1. Formalizmus és korai strukturalizmus.		

Kötelező szakirodalom: - Borisz Tomasevszkij: <i>Irodalomelmélet</i> in Bókay-Vilcsek (szerk.): <i>A modern irodalomtudomány kialakulása</i> (268-286. o.) Kötelező szépirodalmi művek: - Edgar Allan Poe: <i>A Morgue utcai kettős gyilkosság</i> Magyarázó (választható) olvasmány: - Bókay: <i>Bevezetés az irodalomtudományba, V./A</i> (99- 113. o.) és VI. (129-163. o.) fejezetek		
4. Modern irodalomelméletek 2. Érett strukturális és posztstrukturális. Kötelező szakirodalom: - Umberto Eco: <i>Egy. Bevezetés az erdőbe</i> in. <i>Hat séta a fikció erdejében</i> 5–40. o. - Roland Barthes: <i>Egy Edgar Poe- mese textuális elemzése</i> In: Bókay-Vilcsek-Szamosi-Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (137-153. o.) Kötelező szépirodalmi művek: - Edgar Allan Poe: <i>Monsieur Valdemar kóresete tényszerű megvilágításban</i> Magyarázó (választható) olvasmány: - Roland Barthes: <i>A műtől a szöveg felé</i> In: Bókay-Vilcsek-Szamosi- Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (95-99. o.)		
5. Posztmodern irodalomelméletek 1. Hermeneutika.		

Kötelező szakirodalom: - Hans-Georg Gadamer: <i>Az eminens szöveg és igazsága</i>. In: Bókay-Vilcsek-Szamosi-Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (229-234. o.) - Martin Heidegger: <i>Az Antigóné 1. kórusának értelmezése</i>. In: Bókay-Vilcsek-Szamosi-Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (235-244. o.) Kötelező szépirodalmi művek: - Szophoklész: <i>Antigóné</i> Magyarázó (választható) olvasmány: - Bókay: <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i>, IX. fejezet (209-236. o.)		
6. Posztmodern irodalomelméletek 2. Dekonstrukció. Kötelező szakirodalom: - Harold Bloom: <i>Költészet, revizionizmus, elfojtás</i> In: Bókay-Vilcsek-Szamosi-Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (310-324. o.) Kötelező szépirodalmi művek: - Horatius: <i>Thaliarchushoz és Leukonoéhoz</i> - Berzsenyi Dániel: <i>Horác</i> - Petri György: <i>Horatiusi</i> Magyarázó (választható) olvasmány: - Bókay: <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i>, X. fejezet (237-271. o.)		
7. Posztmodern irodalomelméletek 3. Posztkoloniális kritika.		

Kötelező szakirodalom: • Edward W. Said - Christoph Burgmer: Bevezetés a posztkoloniális diszkurzusba In: Bókay-Vilcsék-Szamosi-Sári (szerk.): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i> (602-613. o.) • Bókay Antal: Az Egri csillagok orientalizmusa in <i>Lettre</i> 71. szám, 2008. Tél Kötelező szépirodalmi művek: • Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> Magyarázó (választható) olvasmány: • Bókay: <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i>, XI. fejezet (273-293. o.)		
Könyvészet • Bókay Antal – Vilcsék Béla – Szamosi Gertrud – Sári László (szerk.) (2002): <i>A posztmodern irodalomtudomány kialakulása</i>. Budapest, Osiris Kiadó. • Bókay Antal – Vilcsék Béla (szerk.) (1998): <i>A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény</i>. Budapest, Osiris Kiadó. • Bókay Antal (2006): <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i>. Budapest, Osiris Kiadó. • Csáth Géza: <i>A varázsló kertje és A béka c. novellák</i> • Edgar Allan Poe: <i>A Morgue utcai kettős gyilkosság</i> • Edgar Allan Poe: <i>Monsieur Valdemar kóresete tényyszerű megvilágításban</i> (bármely magyar nyelvű kiadás) • Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> • Kali Ágnes: <i>Tegnapig trófea, Oldalbordalét</i>. Online. • Riedl Frigyes (1887): <i>Arany János</i>. Budapest, Hornyánszky Viktor. • Szerb Antal (1935): <i>Magyar irodalomtörténet</i>. Budapest, Révai. • Szophoklész: <i>Antigoné</i> (bármely magyar nyelvű kiadás) • Umberto Eco (2007): <i>Hat séta a fikció erdejében</i>. Budapest, Európa Könyvkiadó.		

9. Értékelés

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban A megadott vizsgafeladatra koncentráció Az írásbeli vizsgadolgozat szövegszerkezése	Írásbeli vizsga. A benyújtott írásbeli dolgozatok esetén (beleértve a zárthelyi írásbeli vizsgadolgozatot is) az értékelő ellenőrizheti, hogy a leírtak a hallgató szakmai jártasságáról tanúskodnak-e. A hallgatónak pedig joga van megvédeni a benyújtott írásbeli dolgozatát. Felkészülés közben az AI etikus használata megengedett, de a mesterséges intelligencia semmilyen formában nem helyettesítheti a hallgatótól elvárt szakmai készségeket: 1. a bölcsészhallgatónak meg kell tanulnia önállóan olvasni és feldolgozni az irodalmi és szakirodalmi forrásokat, 2. valamint az igényes nyelvhasználatot szóban és írásban egyaránt, mind az anyanyelv, mind a szaknyelv tekintetében.	50%
9.5 Szeminárium / Labor (Kádár)	Órai aktív részvétel és felkészültség	Vitaindító és dolgozat	50%
9.5 Szeminárium / Labor (Kovács)	Órai aktív részvétel és felkészültség	Vitaindító és dolgozat	50%
9.5 Szeminárium / Labor (Szabó)	Órai aktív részvétel és felkészültség	Vitaindító és kollokvium	50%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- A kötelező szakirodalom elolvasása - Az alapfogalmak helyes értelmezése - Jelenlét a szemináriumon (1 hiányzás megengedett)			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

- A félév során egyszer szemináriumi vitaindítót tartani
- Aktívan részt venni a szemináriumokon
- Írásbeli teszt

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Előadás felelőse:

Berszán István

Szeminárium felelősei:

Kádár Gergő, Kovács Péter Zoltán, Szabó Attila

Kitöltés időpontja:
2026.04.08.

....

.....

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.